

# Provinciaal blad van Noord-Brabant

ISSN: 0920-1408

## Onderwerp

Verordening burgerinitiatief

## Nummer

33/05-

## Bijlage(n)

1

Provinciale Staten van Noord-Brabant,

- gezien het voorstel van het Presidium, d.d. 13 december 2004, alsmede
- het advies van de commissie Bestuur en Middelen, 28 januari 2005;
- de Memorie van Antwoord/Nota van Wijziging van de griffier d.d. 28 januari 2005 en het bijbehorende erratum d.d. 24 februari 2005;
- gelet op provinciewet artikel 145;

besluiten:

## ARTIKEL 1

In deze verordening wordt verstaan onder een burgerinitiatief: een voorstel van een initiatiefgerechtigde ter plaatsing op de agenda van de vergadering van Provinciale Staten.

## ARTIKEL 2

1. Provinciale Staten plaatsen een burgerinitiatief op de agenda van hun vergadering indien daartoe door een initiatiefgerechtigde een geldig verzoek is ingediend.
2. Ongeldig is het verzoek dat:
  - a. niet door ten minste 1000 initiatiefgerechtigden wordt ondersteund;
  - b. een onderwerp als bedoeld in artikel 4 bevat, of
  - c. niet voldoet aan de voorwaarden, gesteld in artikel 5.

## ARTIKEL 3

Initiatiefgerechtigd zijn degenen die kiesgerechtigd zijn voor de verkiezing van de leden van Provinciale Staten van Noord-Brabant.

#### **ARTIKEL 4**

**Nummer**

33/05

1. Een burgerinitiatief houdt niet in:
  - a. een onderwerp dat niet behoort tot de bevoegdheid van Provinciale Staten;
  - b. een vraag over het provinciale beleid;
  - c. een klacht in de zin van hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht,
  - d. een bezwaar in de zin van hoofdstuk 7 van de Algemene wet bestuursrecht tegen een besluit van het provinciebestuur, of
  - e. een onderwerp waarover korter dan vier jaar voor indiening van het burgerinitiatief door Provinciale Staten een besluit is genomen,
  - f. een onderwerp dat de persoonlijke levenssfeer betreft,
  - g. een onderwerp dat in strijd is met de universele verklaring van de rechten van de mens.
2. Een burgerinitiatief over een voorstel dat niet behoort tot de bevoegdheid van Provinciale Staten, maar wel valt onder de bevoegdheid van het college, zal door de Staten, eventueel vergezeld van haar advies, worden doorgezonden naar het college.
3. Het college zal een voorstel als bedoeld in lid 2 behandelen als ware het een burgerinitiatief.

#### **ARTIKEL 5**

1. Het verzoek tot plaatsing van een burgerinitiatief op de agenda van de vergadering van Provinciale Staten wordt schriftelijk ingediend bij de voorzitter van Provinciale Staten. Formulieren voor indiening van een burgerinitiatief zijn bij de griffie verkrijgbaar en kunnen - na invulling- weer bij diezelfde griffie worden ingediend. De griffie zal de initiatiefnemer gedurende de verdere procedure adviseren en begeleiden.
2. Het verzoek bevat ten minste:
  - a. een nauwkeurige omschrijving van het burgerinitiatief;
  - b. een toelichting op het burgerinitiatief ;
  - c. de achternaam, de voornamen, het adres, de geboortedatum en de handtekening van de verzoeker en zijn plaatsvervanger, en
  - d. een lijst met de voornamen, achternamen, adressen, geboortedata en handtekeningen van de initiatiefgerechtigden die het verzoek ondersteunen.
3. Voor de indiening van het verzoek wordt gebruik gemaakt van het in bijlage 1 van deze verordening opgenomen model.

#### **ARTIKEL 6**

1. Provinciale Staten beslissen, via het presidium, of het burgerinitiatief op de agenda van de vergadering van Provinciale Staten wordt geplaatst.
2. De voorzitter van Provinciale Staten nodigt de verzoeker schriftelijk uit voor de vergadering waarvoor het burgerinitiatief is geagendeerd. De verzoeker of zijn plaatsvervanger heeft tijdens deze vergadering de gelegenheid om zijn burgerinitiatief mondeling nader toe te lichten.
3. Zo spoedig mogelijk nadat Provinciale Staten over het burgerinitiatief een besluit hebben genomen wordt dit besluit bekendgemaakt door

kennisgeving van het besluit of van de zakelijke inhoud ervan in een van overheidswege uitgegeven blad of een dag-, nieuws- of huis-aan-huisblad, dan wel op een andere geschikte wijze.

**Nummer**  
33/05

4. Tegelijkertijd met de bekendmaking wordt van het besluit mededeling gedaan aan verzoeker.
5. De initiatiefnemer wordt daarna ingelicht over de vervolgstappen inzake de uitwerking van het burgerinitiatief.
6. Indien een burgerinitiatief is afgewezen, is sprake van een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht waartegen bezwaar en beroep open staat.

#### **7. ARTIKEL 7**

De Commissaris van de Koningin brengt in het burgerjaarverslag verslag uit over de werking van het recht van burgerinitiatief in de praktijk.

's-Hertogenbosch, 4 maart 2005

De voorzitter

De griffier

**Samenvatting**

Burgerinitiatieven zijn voorstellen die op de agenda van Provinciale Staten worden geplaatst op voordracht van burgers. Het burgerinitiatief versterkt de directe invloed van burgers op de besluitvorming in Provinciale Staten.

**ARTIKEL 1**

In deze handreiking is de term burgerinitiatief gehanteerd voor de mogelijkheid dat burgers eigen voorstellen op de agenda van Provinciale Staten kunnen plaatsen. Vervolgens vindt reguliere besluitvorming plaats. Deze definitie onderscheidt het burgerinitiatief van het “volksinitiatief”, die doorgaans wordt gebruikt voor het recht van burgers om over een door hen geformuleerd voorstel direct een bindend referendum onder de bevolking te houden. Het burgerinitiatief is een activiteit van één of meer burgers gericht op bevordering van het algemeen belang die een meerwaarde voor de gemeenschap heeft die in het publieke domein plaatsvindt waarbij de overheid op enig moment een rol speelt maar waarbij de initiatiefnemers ‘geestelijk eigenaar’ van het initiatief blijven.

**ARTIKEL 2**

Uit dit artikel volgt dat Provinciale Staten een burgerinitiatief op de agenda van een statenvergadering moet plaatsen indien er sprake is van een geldig verzoek, ingediend door voldoende initiatiefgerechtigden. De Staten zal zich in dat geval dus in ieder geval moeten uitspreken over het burgerinitiatief. Van een geldig verzoek is sprake als (b) het onderwerp van het burgerinitiatief niet in artikel 4 is uitgezonderd en (c) aan de in artikel 5 gestelde procedurele voorwaarden wordt voldaan.

Over het vereiste dat het verzoek door ten minste een bepaald aantal initiatiefgerechtigden wordt ondersteund kan het volgende worden opgemerkt. Het burgerinitiatief biedt burgers de mogelijkheid om invloed uit te oefenen op de agenda van Provinciale Staten. Het is daarom een inbreuk op het uitgangspunt dat Provinciale Staten hun eigen agenda vaststellen. Dit is alleen gerechtvaardigd als het burgerinitiatief ook daadwerkelijk door een bepaald gedeelte van de bevolking wordt gedragen.

In artikel 3 (zie hierna) wordt nader omschreven wanneer een persoon initiatiefgerechtigd is.

### **ARTIKEL 3**

**Nummer**

33/05

Voor de toetsing of aan de vereisten voor initiatiefgerechtigdheid is voldaan, lijkt het moment van indiening van het verzoek aangewezen. Het verzoek vindt immers formeel op dit moment plaats. Om te kunnen onderzoeken of op dat moment wordt voldaan aan de vereisten, zijn verschillende gegevens nodig. Welke dat zijn wordt geregeld in artikel 5.

### **ARTIKEL 4**

Het is weinig efficiënt om Provinciale Staten te belasten met de beraadslaging over een onderwerp waarover Provinciale Staten uiteindelijk geen beslissende bevoegdheid hebben. Daar komt bij dat de afstand tussen burger en bestuur alleen maar zou worden vergroot als de burger na het doorlopen van de burgerinitiatiefprocedure te horen krijgt dat Provinciale Staten niets met het burgerinitiatief kan doen, ‘omdat zij er niet over gaan.’

Een vraag over het provinciale beleid kan ook geen onderwerp van een burgerinitiatief zijn. Voor dit soort vragen staan de burger andere wegen open, zoals het spreekrecht in een commissievergadering.

Ook moet voorkomen worden dat het burgerinitiatief andere procedures zoals de bezwaar- of de klachtprocedure doorkruist. Met het oog hierop kan worden bepaald dat het burgerinitiatief geen bezwaar tegen een genomen besluit of een klacht over een gedraging van het provinciebestuur kan inhouden. Hiervoor heeft de burger andere wegen.

Het is evenmin de bedoeling dat zaken die recent nog in Provinciale Staten aan de orde zijn geweest opnieuw onderwerp van bespreking worden als gevolg van een burgerinitiatief. Dit zou de besluitvorming in Provinciale Staten te zeer kunnen frustreren.

Tot slot zijn de onderwerpen die betrekking hebben op de persoonlijke levenssfeer of die strijdig zijn met de universele verklaring van de rechten van de mens uitgesloten.

Een burgerinitiatief dat wordt doorgestuurd naar het college, is geen burgerinitiatief meer volgens de definitie van artikel 1 van deze verordening. Lid 3 is bedoeld om te voorkomen dat college een initiatief om die reden terzijde kan schuiven.

### **ARTIKEL 5**

Het burgerinitiatief wordt bij de voorzitter van Provinciale Staten ingediend. Aan het verzoek zal een aantal minimumvereisten gesteld moeten worden. Om uniformiteit, overzichtelijkheid en duidelijkheid te waarborgen moet indiening van een burgerinitiatief plaatsvinden door middel van een standaardformulier voor burgerinitiatieven (op te vragen bij de griffie of te downloaden vanaf internet). Op dit formulier moet de verzoeker naast het voorstel plus toelichting, in ieder geval zijn personalia en die van zijn plaatsvervanger aangeven. Ook de initiatiefgerechtigden die het verzoek ondersteunen moeten uiteraard vermeld

worden. Om fraude met namen te voorkomen wordt naar personalia gevraagd als adressen en geboortedata. Met name dat laatste gegeven kan niet aan openbare bronnen als telefoonboeken worden ontleend. Op grond van deze gegevens kan de provincie onderzoeken of het verzoek de steun van voldoende daartoe gerechtigde personen heeft. Voorbeeld van dergelijke formulieren zijn opgenomen in bijlage 2.

**Nummer**

33/05

## **ARTIKEL 6**

De burger moet erop kunnen vertrouwen dat Provinciale Staten zijn voorstel spoedig toetsen aan de vereisten en een besluit neemt over de behandeling. In de praktijk zal het presidium dit besluit voor Provinciale Staten nemen. Verzoeken waarover Provinciale Staten niet bevoegd is, kunnen Provinciale Staten doorzenden naar het college. Dat zal met name gebeuren als het college wel bevoegd is.

Met het derde tot en met vijfde lid worden vooral waarborgen gecreëerd voor transparantie bij de afhandeling van een burgerinitiatief door Provinciale Staten. Op grond van het vijfde lid wordt de verzoeker altijd schriftelijk meegedeeld wat er met het ingediende voorstel gebeurt. Dat kan dus een mededeling dat het verzoek wordt afgewezen of een inhoudelijk besluit zijn. Wordt het verzoek tot plaatsing van het burgerinitiatief door Provinciale Staten afgewezen, dan is er sprake van een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht waartegen bezwaar en beroep op de rechter openstaan. Besluiten Provinciale Staten om het burgerinitiatief te agenderen, dan is er sprake van een voorbereidingsbeslissing die niet vatbaar is voor bezwaar of beroep (artikel 6:3 Awb). Afhankelijk van de inhoud van de beslissing op het initiatief zelf, zal er sprake zijn van een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht die vatbaar is voor bezwaar en beroep. Zo zal bijvoorbeeld bezwaar en beroep openstaan indien Provinciale Staten naar aanleiding van het burgerinitiatief besluiten een subsidie toe te kennen voor een bepaald project. Een ander voorbeeld is het besluit om een verordening op bepaalde punten aan te passen. Tegen een dergelijk besluit staan geen bezwaar en beroep bij de rechter open (artikel 8:2 Awb).

In de verordening is in het midden te laten hoe Provinciale Staten verder met het burgerinitiatief omgaan. Er is niet bedoeld dat Provinciale Staten altijd plenair het voorstel inhoudelijk moet behandelen. Een besluit over een burgerinitiatief kan uiteraard in een provinciale statencommissie inhoudelijk worden voorbereid of Provinciale Staten kunnen van mening zijn dat nader onderzoek moet worden gedaan. Het presidium kan over dergelijk procedurele kanten beslissen.

## **ARTIKEL 7**

Hierbij valt te denken aan getalsmatige gegevens (aantal ingediende, aantal toegewezen en aantal afgewezen burgerinitiatief), alsmede aan een beknopt overzicht van de inhoud van de burgerinitiatief, de besluiten van Provinciale

Staten op de burgerinitiatief en de motivatie op grond waarvan Provinciale  
Staten tot deze besluiten is gekomen.

**Nummer**  
33/05

Nr. 1081488

Uitgegeven, 9 maart 2005

De secretaris van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,  
drs. W.G.H.M. Rutten

**Bijlage: Verzoek burgerinitiatiefvoorstel**

**Nummer**

33/05

Ondergetekende verzoekt hierbij het volgende burgerinitiatiefvoorstel op de agenda van Provinciale Staten te plaatsen:

.....  
.....

Toelichting op burgerinitiatiefvoorstel:

.....  
.....  
.....  
.....  
.....

Naam:.....

Eerste voornaam en verdere voorletters: .....

Geboortedatum:.....

Adres: .....

Postcode:.....

Woonplaats: .....

Telefoon: .....

Handtekening:.....

*Plaatsvervanger:*

Naam:.....

Eerste voornaam en verdere voorletters: .....

Geboortedatum:.....

Adres: .....

Postcode: .....

Woonplaats:.....

Telefoon: .....

Handtekening:.....

Het verzoek burgerinitiatiefvoorstel gaat vergezeld van een lijst met de (duidelijk leesbare) namen, adressen, geboortedata en handtekeningen van .....  
initiatiefgerechtigden<sup>1</sup> die het voorstel ondersteunen.

---

<sup>1</sup> Voor het indienen van een voorstel zijn ten minste 1000 initiatiefgerechtigden nodig. Initiatiefgerechtigd zijn degenen die kiesgerechtigd zijn voor de verkiezing van de leden van Provinciale Staten van Noord-Brabant. Voor de beoordeling of aan de vereisten voor initiatiefgerechtigdheid is voldaan, is de toestand op de dag van indiening van het verzoek bepalend.



Ondergetekenden verklaren hierbij het verzoek tot het plaatsen van het volgende burgerinitiatiefvoorstel op de agenda van Provinciale Staten te ondersteunen:

**Nummer**  
33/05

.....  
.....  
.....

|     | Naam, eerste voornaam<br>en voorletters | Adres | Geboorte-<br>datum | Handtekening |
|-----|-----------------------------------------|-------|--------------------|--------------|
| 1.  |                                         |       |                    |              |
| 2.  |                                         |       |                    |              |
| 3.  |                                         |       |                    |              |
| 4.  |                                         |       |                    |              |
| 5.  |                                         |       |                    |              |
| 6.  |                                         |       |                    |              |
| 7.  |                                         |       |                    |              |
| 8.  |                                         |       |                    |              |
| 9.  |                                         |       |                    |              |
| 10. |                                         |       |                    |              |
| 11. |                                         |       |                    |              |
| 12. |                                         |       |                    |              |
| 13. |                                         |       |                    |              |
| 14. |                                         |       |                    |              |
| 15. |                                         |       |                    |              |
| 16. |                                         |       |                    |              |
| 17. |                                         |       |                    |              |
| 18. |                                         |       |                    |              |
| 19. |                                         |       |                    |              |
| 20. |                                         |       |                    |              |

\_\_\_\_\_

**Toelichting****Nummer**

33/05

Iedereen die kiesgerechtigd is voor de verkiezing van Provinciale Staten van Noord-Brabant kan een verzoek doen om een burgerinitiatiefvoorstel op de agenda van Provinciale Statenvergadering te plaatsen. Zij zijn initiatief-gerechtigd. Dit burgerinitiatiefvoorstel moet worden ondersteund door ten minste 1000 initiatiefgerechtigden. Hiervoor is een formulier vastgesteld. Het op het formulier voor het verzoek opgenomen burgerinitiatiefvoorstel wordt in dezelfde bewoordingen opgenomen boven aan elk formulier met ondersteuningsverklaringen.

Het burgerinitiatiefvoorstel mag niet inhouden:

1. een onderwerp dat niet behoort tot de bevoegdheid van Provinciale Staten;
2. een vraag over het provinciaal beleid;
3. een klacht in de zin van hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht over een gedraging van het provinciebestuur;
4. een bezwaar in de zin van hoofdstuk 7 van de Algemene wet bestuursrecht tegen een besluit van het provinciebestuur;
5. een onderwerp waarover minder dan een jaar voor indiening van het burgerinitiatiefvoorstel door Provinciale Staten een besluit is genomen;
6. een onderwerp dat de persoonlijke levenssfeer betreft, of
7. een onderwerp dat in strijd is met de universele verklaring van de rechten van de mens.